

Människa-maskin-arbete

Den nya teknikens påverkan på
lagerarbetet

Daniel Söderberg Talebi

Bakgrund

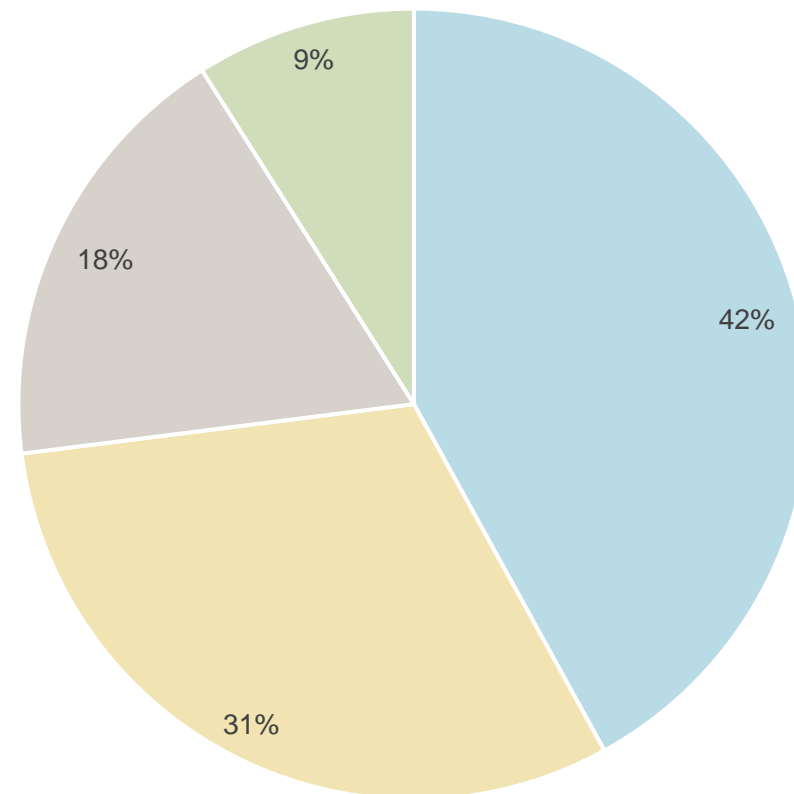
- Utvecklingen går snabbt på lagren. Arbetsmetoder och hjälpmedel förändras.
- Arbetarjobben utvecklas och kräver mer kompetens.
- Positivt med teknikutveckling och investeringar, men:
- För framgångsrika investeringar behöver de anställdas erfarenhet och kompetens tas tillvara.
- Behöver ske på ett sätt som involverar de anställda och ger möjlighet till kompetensutveckling.

Syfte och metod

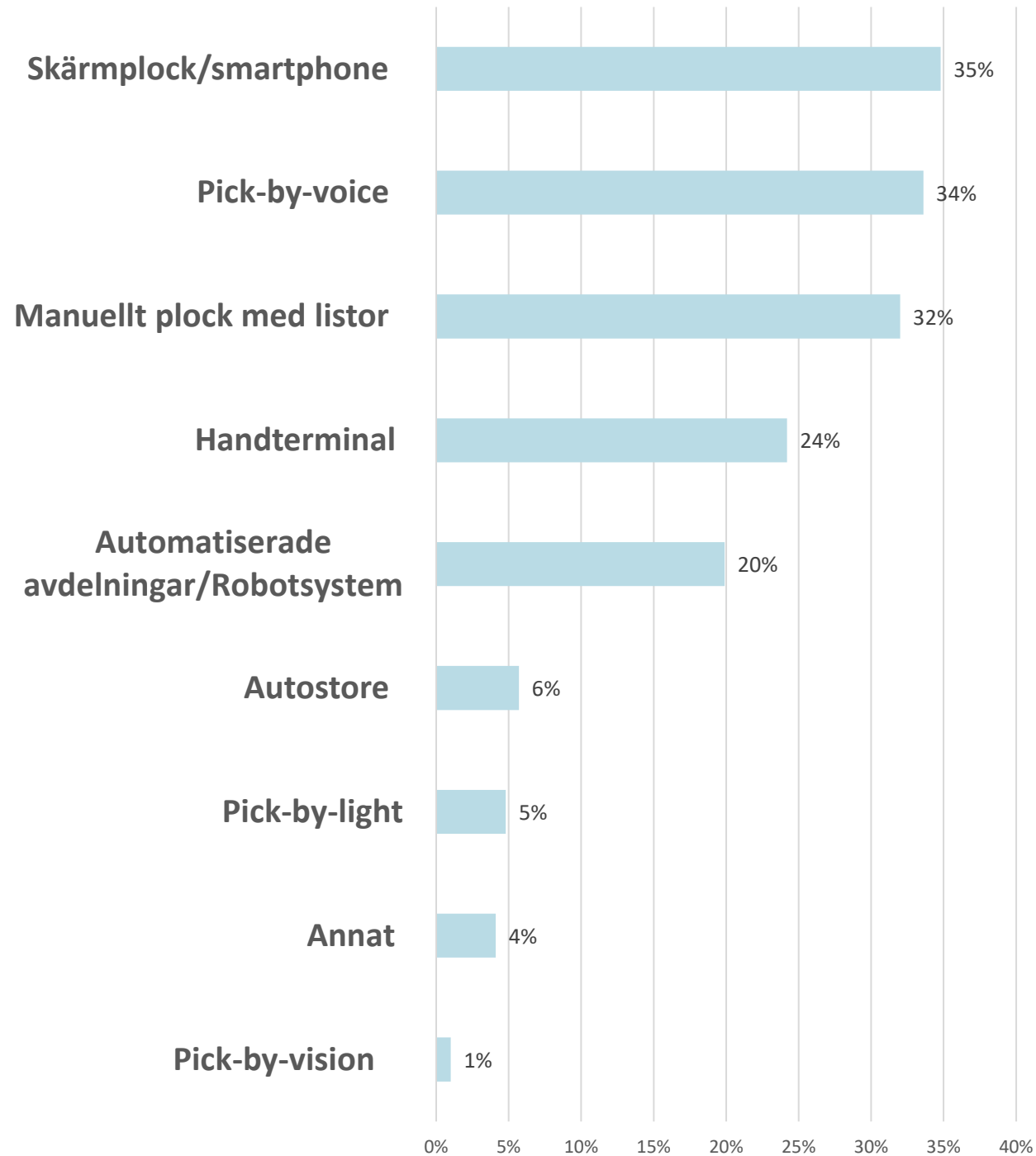
- Undersöka hur ny teknik, digitala system och automation används på lager inom handeln och vad detta får för konsekvenser för de anställdas möjlighet till god arbetsmiljö, inflytande och kompetensutveckling.
- Enkätundersökning
- Djupintervjuer ombudsmän & förtroendevalda
- Arbetsplatsbesök

- 49% anger att någon del av deras lager har automation.
- Följdfråga: 42% anger att lagret i hög eller ganska hög utsträckning drivs med hjälp av automatiserade system.

I vilken utsträckning drivs lagrets hantering av varor med hjälp av automatiserade system?

- I hög/ganska hög utsträckning
- I viss utsträckning
- I låg utsträckning
- Vet inte

Vilka typer av plocksystem/digitala system används?

- Majoriteten av de tillfrågade arbetar med någon form av tekniskt system i plockprocessen.
- Vanligt med flera olika avdelningar med olika tekniska lösningar.
- Knappt två av tio arbetar enbart med manuellt plock.
- Vanligare med automatiserade system och digitala lösningar på större arbetsplatser.

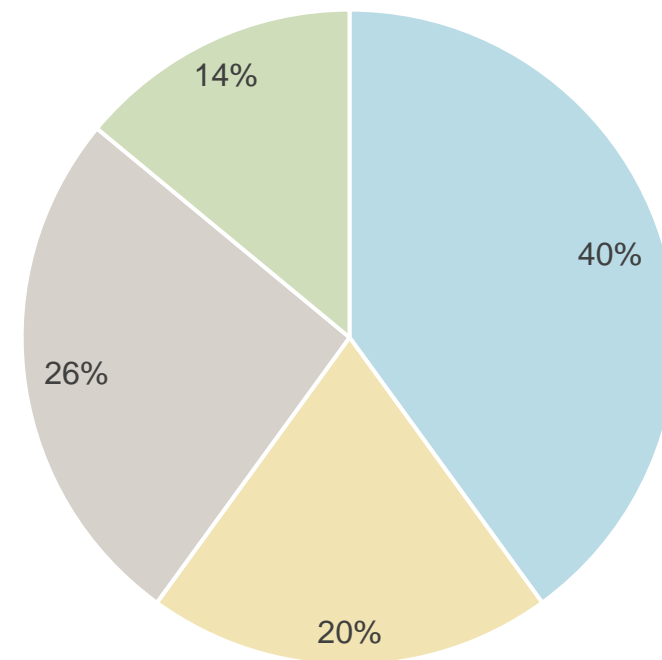
Algoritmisk arbetsledning

- Från pappersplock till datorstyrt plock
- Begreppet kommer från gig-branscherna
- Mjukvara styr och utvärderar arbetet genom algoritmer/datainsamling
- Risk för starkare styrt arbete
- Men vid automatisering också möjligheter till mer utvecklande och avancerade arbetsuppgifter
- Polarisering mellan dessa beroende på system

Risker med att inte involvera de anställda

- Sämre arbetsmiljö
- Ingen kompetensutveckling
- Högre personalomsättning
- Sämre effektivitet
- Kotsamma ombyggnationer
- Sämre robusthet i verksamheten

Jag involveras i företagets utveckling när ny teknik och nya arbetssätt införs.

■ Instämmer inte (1+2) ■ Neutral
■ Instämmer (4+5) ■ Vet inte

Arbetsmiljö

- Färre tunga lyft, men mer monotont

”Jag har varit sjukskriven för ryggproblem, det sliter fruktansvärt att stå här en del dag. Det är samma rörelser hela tiden.”

”Vårt arbete förändras negativt då maskinerna sällan klarar av de jobbigaste arbetsuppgifterna som blir kvar till oss arbetare”

Arbetsmiljö

- Färre tunga lyft, men mer monotont
- Starkare styrt arbete

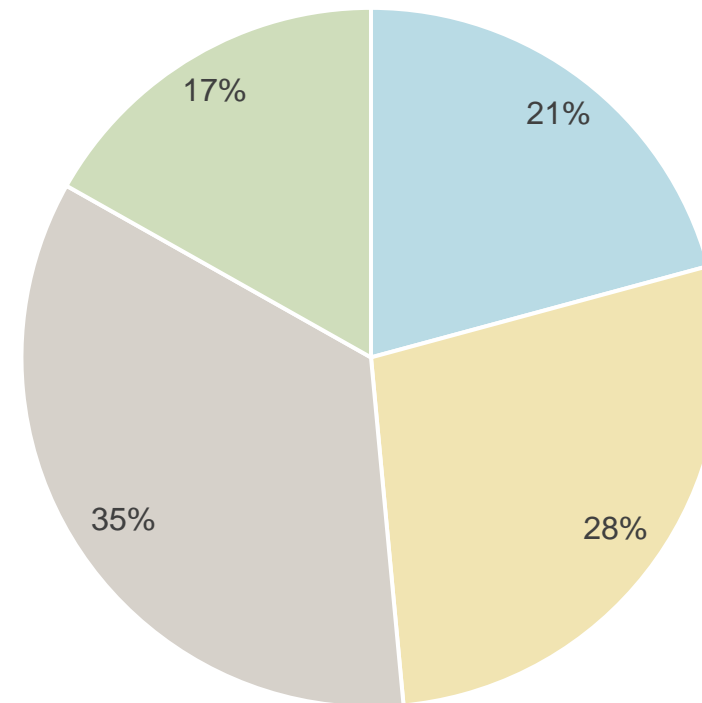
”Kan inte planera min plockorder. Vet inte vad jag ska plocka och gör att man känner sig som en robot.”

”Arbetet går mycket snabbare i sig, men arbetsdagarna går mycket långsammare och jag som person utvecklas inte i mitt arbete och utmanas inte längre som person på jobbet.”

Arbetsmiljö

- Färre tunga lyft, men mer monotont
- Starkare styrt arbete
- Enklare att höja tempot när datorsystem styr

Ny teknik bidrar till ökad stress i arbetet.

■ Instämmer inte (1+2) ■ Neutral
■ Instämmer (4+5) ■ Vet inte

Arbetsmiljö

- Färre tunga lyft, men mer monotont
- Starkare styrt arbete
- Enklare att höja tempot när datorsystem styr
- Hög ljudnivå

”Vi har inte fått erbjudande om hörselskydd och det är oerhört mycket ljud som piper och låter som är alldeles för högt för att människans hörsel ska klara av det under en dag.”

Arbetsmiljö

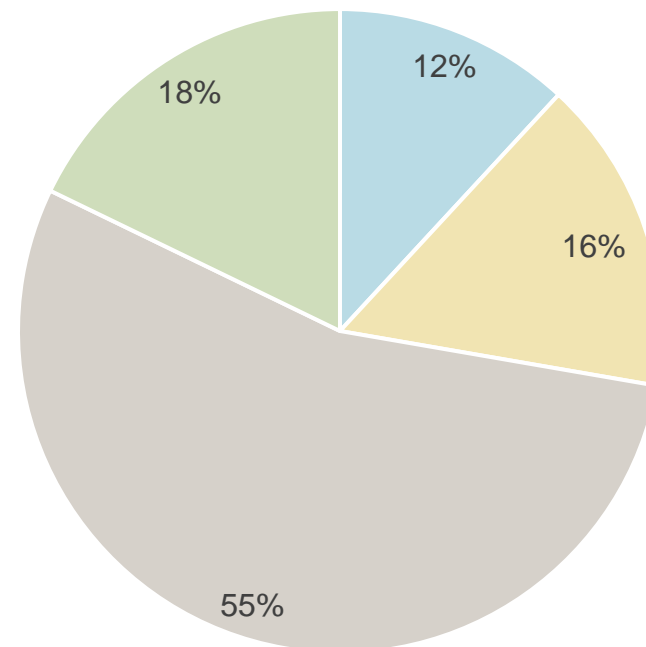
- Färre tunga lyft, men mer monotont
- Starkare styrt arbete
- Enklare att höja tempot när datorsystem styr
- Hög ljudnivå
- Mindre social kontakt

”När vi införde pick-by-voice så blev arbetet väldigt ensamt. Man har inte tid att stanna och prata med sina kollegor, utan det enda man hör hela dagarna är rösten i headsetet. Det blev också mycket lättare för arbetsgivaren att övervaka vad vi gör.”

Arbetsmiljö

- Färre tunga lyft, men mer monotont
- Starkare styrt arbete
- Enklare att höja tempot när datorsystem styr
- Hög ljudnivå
- Mindre social kontakt
- Datainsamling/övervakning

Ny teknik bidrar till ökad övervakning av oss anställda

■ Instämmer inte (1+2) ■ Neutral
■ Instämmer (4+5) ■ Vet inte

Arbetsmiljö

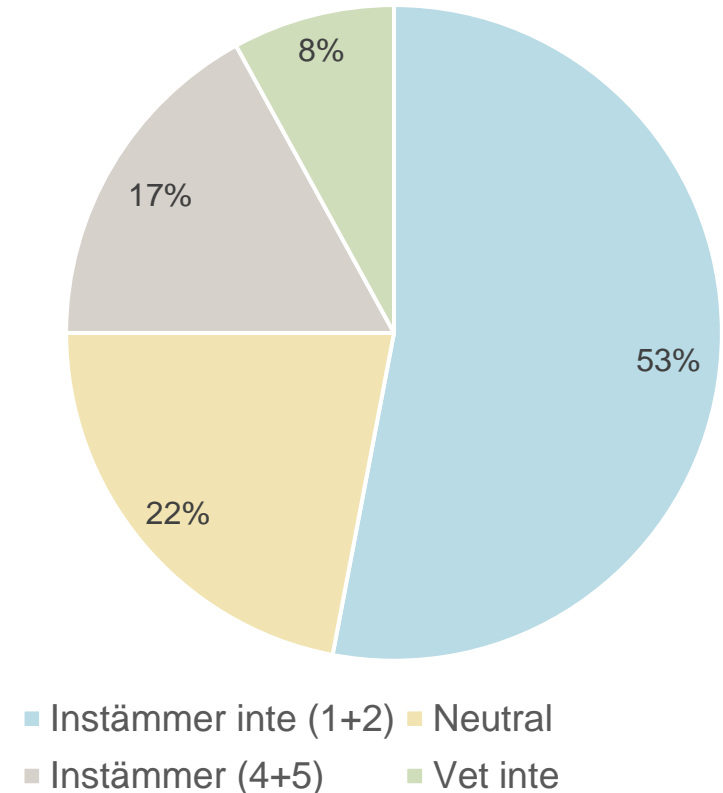
- Färre tunga lyft, men mer monotont
- Starkare styrt arbete
- Enklare att höja tempot när datorsystem styr
- Hög ljudnivå
- Mindre social kontakt
- Datainsamling/övervakning
- Viktigare med rotation!
- Men också stor potential!

Kompetensutveckling

- Det krävs mer och mer kompetens på lagren
- Våra medlemmar på lager efterfrågar kompetensutveckling
- Mest efterfrågas arbetsplatsnära kompetensutveckling – arbetsgivarens ansvar
- Där det fungerar är det en framgångsfaktor.
- Men bara 17% får regelbunden yrkes- och kompetensutveckling
- En majoritet får ingen kompetensutveckling alls
- Kompetensutveckling är direkt kopplat till god arbetsmiljö genom bl.a. möjligheterna till rotation och varierande arbetsuppgifter

Vi anställda får regelbunden yrkes- och kompetensutveckling på arbetsplatsen.

Slutsatser

- Involvera de anställda
- Fokus på arbetsmiljöfrågor
- Satsa på kompetensutveckling
- Bättre arbetsvillkor och löner

Rätt använt kan ny teknik bidra till bättre arbetsmiljö och mer varierande arbetsuppgifter. Det förutsätter kompetensutveckling och att teknikutvecklingens möjligheter blir en angelägenhet även för de anställda.

Handels Direkt
0771-666 444

handels.se